

Θέμα 9ο: Η κολπάδα ήπραγκαρόλα

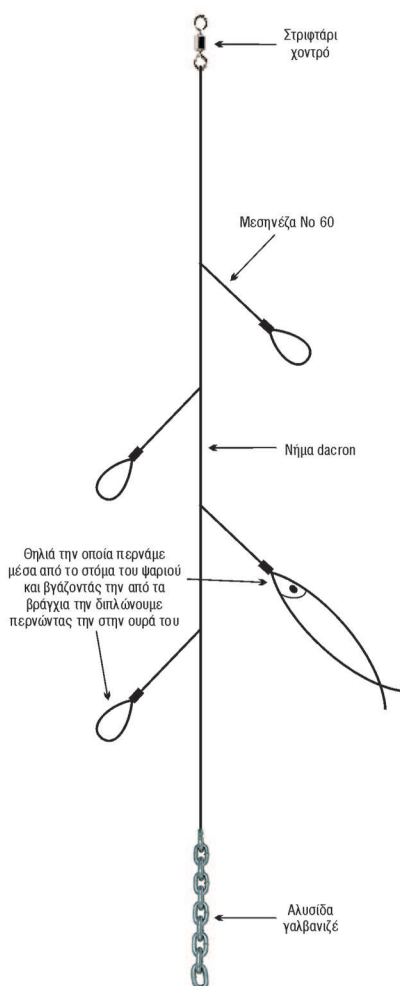
Αν και πρόσφατα το χταπόδι αναδειχθηκε ως ένα από τα πιο έξυπνα πλάσματα της θάλασσας, αφού το παρακολούθησαμε να έχει μέχρι και μαντικές ικανότητες, μέσω των οποίων κατάφερνε να προβλέπει ακόμη και μελλοντικά αποτελέσματα ποδοσφαιρικών αγώνων(!), στο ψάρεμά του φέρεται ως εντελώς χαζό, ίσως από τα πιο χαζά πλάσματα της θάλασσας.

Σημείωση: Να θυμίσω ότι στο Παγκόσμιο Κύπελο Ποδοσφαίρου που οργανώθηκε το 2010 στο Γιοχάνεσμπουργκ της Νότιας Αφρικής ένα χταπόδι ... μάντευε τα αποτελέσματα των αγώνων.

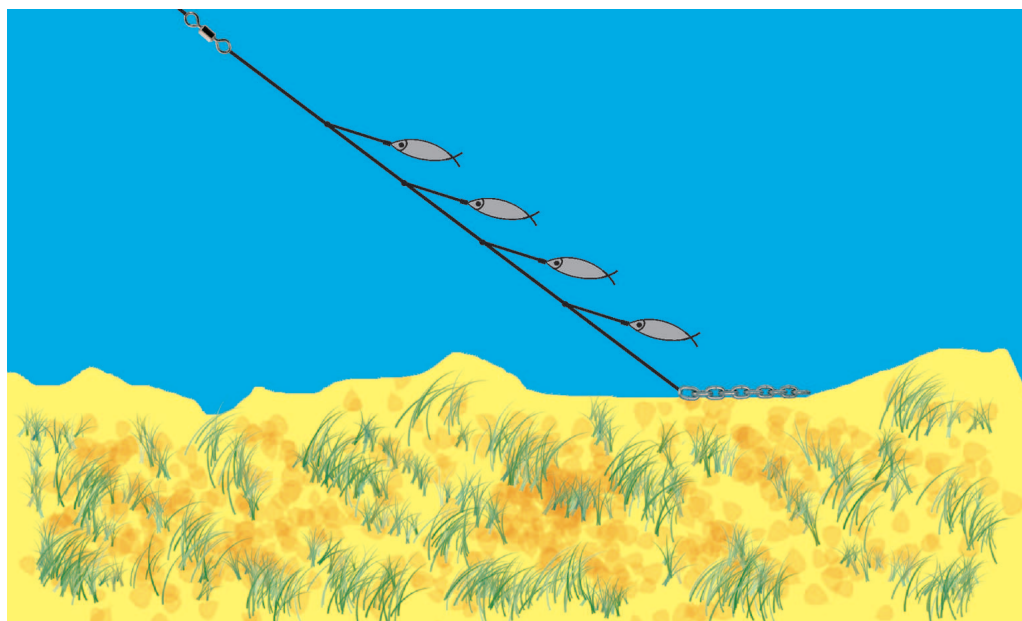
Η κολπάδα ήπραγκαρόλα, με την οποία ψαρεύεται αποκλειστικά και μόνο αυτό το κεφαλόποδο, είναι ένα ψάρεμα τόσο απλό (απλοϊκό θα έλεγα καλύτερα) που δεν χρειάζεται μεγάλος κόπος για να στο διδάξω, αφού αυτό μπορεί να γίνει άνετα ακόμη και μέσω ενός μικρού σημειώματος.

Η κολπάδα αποτελείται από ένα νήμα (έστω και απλό σπάγκο οποιασδήποτε ποιότητας) 40 - 50 μέτρων, (ανάλογα και με το βάθος στο οποίο πρόκειται να ψαρέψεις), στην άκρη του οποίου κατασκευάζουμε και προσαρτούμε μια αρματωσιά από μεσηνέζα Νο 50-60 mm ή νήμα λευκό όπως αυτή που φαίνεται στην Εικόνα 55. Στις θηλιές που φαίνονται στην εικόνα «περνάμε» ψάρια, κατά προτίμηση άσπρα, (σπάρους, σαυρίδια, γόπες, κεφάλους κ.λ.π.), βάζοντας τη θηλιά μέσα στο στόμα και περνώντας την από την ουρά ώστε να διπλώσει στο κεφάλι του ψαριού, και για βαρίδι κρεμάμε στην θηλιά της αρχής ένα κομμάτι αλυσίδας βάρους μέχρι μισού κιλού. Αυτήν την πετονιά την σέρνουμε στον βυθό της θάλασσας με πολύ μικρή ταχύτητα, περίπου 0,5 μιλίου.

Αυτό το πετυχαίνουμε με διάφορους τρόπους, ανάλογα και με το είδος του σκάφους που διαθέτουμε. Όσοι έχουν βάρκες που διαθέτουν κουπιά, το κάνουν λάμνοντας και που με αυτά, σαν να κάνουν έ-



Εικόνα 55: Κατασκευή κολπάδας.



Εικόνα 56: Ο τρόπος που ψαρεύει η κολπάδα.

ναν αργό ρομαντικό περίπατο στη θάλασσα. Όταν φυσάει κάποιο ελαφρό αεράκι είναι οι ιδανικές συνθήκες, γιατί δεν χρειάζεται να κάνεις τίποτα, αφού η βάρκα ταξιδεύει έτσι ακριβώς όπως χρειάζεται από μόνη της. Εσύ απλά κουνάς λίγο το χέρι σου μπρος πίσω για να κουνιούνται και τα ψάρια που αποτελούν το δόλωμα και να γυαλίζουν, προκαλώντας έτσι ακόμη και το απομακρυσμένο χταπόδι για να τα δει και να τους επιτεθεί. Αυτό συμβαίνει συχνότερα τους κρύους μήνες του χειμώνα και αραιότερα όσο ο καιρός ζεσταίνει. Τότε, από τα μέσα του φθινοπώρου μέχρι τις αρχές της άνοιξης, τα χταπόδια σαλτάρουν όλο και περισσότερο όσο ο καιρός κρυώνει και αρπάζουν την κολπάδα, σφίγγοντας στην «αγκαλιά» τους το δόλωμα μη τυχόν και το χάσουν. Εσύ το καταλαβαίνεις αμέσως αυτό από τη διαφορά του βάρους της κολπάδας, οπότε αφού την αφήσεις για λίγο ώστε να την πιάσει για τα καλά το θύμα, αρχίζεις να την σηκώνεις αργά - αργά και σταθερά, φέρνοντας το χταπόδι κοντά στη βάρκα.

Λίγο πριν ξεενερίσει, (αυτό δεν πρέπει να γίνει, γιατί τότε το χταπόδι μπορεί να «αμολήσει» την κολπάδα), το συλλαμβάνεις με την απόχη σου. Αν παρ' ελπίδα συμβεί κάποιο ατύχημα και την κρίσιμη στιγμή το χταπόδι αποφασίσει για κάποιο λόγο να αφήσει την κολπάδα, μην ανησυχήσεις καθόλου. Αν την ξαναρίξεις στο νερό, αυτό σύντομα θα επαναλάβει το ίδιο σκηνικό, προσπαθώντας ντε και καλά να αυτοκτονήσει.

Η μόνη περίπτωση που το χταπόδι δεν θα επανέλθει, είναι εάν φεύγοντας καταφέρει να αποσπάσει κάποιο από τα δολώματα της κολπάδας. Αυτός είναι και ο λόγος που πρέπει να δένουμε τα δολώματα όσο μπορούμε πιο καλά για να μην

μπορεί να τα αποσπάσει. Σε αυτή την περίπτωση θα κάτσει στο θολάμι του μέχρι να το καταβροχθίσει, πράγμα για το οποίο θα χρειαστεί πολύς χρόνος. Αυτό το χταπόδι θα μπορέσεις να το πιάσεις 1-2 μέρες μετά, αν βέβαια καταφέρεις να το ξανασυναντήσεις.

Το μόνο κακό αυτού του ψαρέματος είναι ο κακός χαμός που γίνεται στη βάρκα, όταν αυτός ο άριστος ουζομεζές ανεβεί επάνω της, ο οποίος είναι τόσο χειρότερος όσο μεγαλύτερο είναι το θύμα. Το χταπόδι δεν μαζεύεται με τίποτα. Προσπαθεί να σκαρφαλώσει παντού, ακόμη και πάνω σου, αμολάει μελάνια και σάλια λερώνοντας τα πάντα κι αν είναι αρκετά μεγάλο μπορεί και να σε τυλίξει και να σου αφήσει μερικά μελανά σημάδια στο δέρμα σου, σαν κι αυτά που αφήνουν τα ... ρουφηχτά φιλιά! Μην ανησυχείς όμως μήπως ζηλέψει ο σύντροφός σου, που ενδεχομένως σε περιμένει στο σπίτι, γιατί αυτά θα εξαφανιστούν λίγο αργότερα.

Ένας καλός τρόπος για να το συνεντρίξεις, είναι να του καρφώσεις μια μαχαιριά ανάμεσα στα μάτια και να το βάλεις για λίγο μέσα σε κάποιο δοχείο που να διαθέτει σκέπασμα. Καλό γι' αυτή τη δουλειά είναι και το ψυγείο με τις παγοκύστες. Λίγο μετά θα έχει ησυχάσει, γιατί θα έχει μετακομίσει οριστικά στον παράδεισο των χταποδιών και αιωνία του η μνήμη, αν και ο πατέρας μου έλεγε ότι το χταπόδι πεθαίνει μόνο άμα του ρίξεις κρασί, δηλαδή αν το μαγειρέψεις κρασάτο και το συνοδεύσεις με μπόλικο κρασί στο τραπέζι.

Συμπληρώνοντας αυτό το γρήγορο μάθημα, να σου σημειώσω και μερικά ακόμη ενδιαφέροντα.

– Κατά την κατασκευή της κολπάδας σου πρέπει να προσέξεις το εξής: Η απόσταση του πρώτου παράμαλλου από το σημείο πρόσδεσης της αλυσίδας πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 - 60 εκατοστά. Επίσης ότι δεν πρέπει να αφήνεις πολύ νήμα ώστε η κολπάδα να ψαρεύει πολύ πίσω από τη βάρκα σου και να σέρνεται ολόκληρη η αρματωσιά στο βυθό αλλά όσο μπορείς πιο «απίκο» ώστε η κολπάδα να στέκεται σχετικά «όρθια» σε σχέση με το βυθό. Και τα δύο αυτά υποχρεώνουν το χταπόδι να εγκαταλείψει το βυθό ώστε να μπορέσει να πιάσει το δόλωμα και αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί αν το χταπόδι καταφέρει να πιάσει το δόλωμα χωρίς να αφήσει το θολάμι του τότε δύσκολα θα το ξεκολλήσεις από εκεί και το πιθανότερο είναι να καταφέρει να σου πάρει το ψάρι και να το χάσεις.

– Μπορεί να ακούσεις ότι ο λόγος που χρησιμοποιούμε αλυσίδα αντί για κάποιου είδους βαρίδι, είναι ότι η αλυσίδα κροταλίζει κάποιου είδους ήχο που προσελκύει το χταπόδι. Τίποτε τέτοιο δεν συμβαίνει. Απλά η αλυσίδα προτιμάται σαν βαρίδι γιατί είναι πολύ ευέλικτη και δεν κολλάει εύκολα πουθενά, αυτός είναι ο λόγος. Αν δεν έχεις αλυσίδα και βάλεις κάτι άλλο ανάλογο, το αποτέλεσμα θα είναι ακριβώς το ίδιο.

– Αντί για ψάρια μπορείς να βάλεις για δόλωμα κομμάτια (λωρίδες) από χοιρινό λίπος, πόδια από κοτόπουλα και ότι άλλο άσπρο σου κατέβει. Κατά πάσα πιθανότητα το χταπόδι δεν θα πει όχι σε κανένα από αυτά τα δολώματα. Και εγώ

και πολλοί άλλοι έχουμε πιάσει χταπόδια με ότι άσπρο μπορείς να φανταστείς, ακόμη και με μια άσπρη πέτρα. Σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει λόγος να ξοδεύεις διαθέτοντας χρήματα για να αγοράσεις κάποια έτοιμη κολπάδα που να παριστάνει καβούρι ή οτιδήποτε άλλο. Απλά θα πετάξεις τα λεφτά σου.

– Μην επιχειρήσεις να βάλεις αγκίστρια ή σαλαγγιές σε οποιοδήποτε σημείο της κολπάδας γιατί αφ' ενός δεν χρειάζονται καθόλου, αφ' ετέρου, έτσι όπως αυτή σέρνεται στο βυθό, το πιθανότερο είναι να σου κολλήσει κάπου και να κινδυνεύεις να τη χάσεις. Είτε με αγκίστρια, είτε χωρίς, το χταπόδι θα έρθει με τον ίδιο τρόπο στην απόχη σου, αν πεινάει και καταφέρεις να το συναντήσεις.

– Ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες που τα χταπόδια είναι χορτάτα και «αμολάνε» πιο συχνά την κολπάδα, μπορείς να προσθέσεις στο πρώτο προς τα επάνω παράμαλλο κάποιο, από τα ειδικά ψεύτικα ψαράκια που κυκλοφορούν, τα οποία παρά το ότι διαθέτουν αγκίστρια είναι φτιαγμένα από ελαφρύ υλικό (συνήθως κάποιο είδος φελιζόλ) για να μην «πατώνουν» και κολλάνε την κολπάδα στο βυθό.

– Η κολπάδα ψαρεύεται πιο εύκολα σε σχετικά ρηχά νερά, μέχρι 10-15 μέτρα, χωρίς όμως να αποκλείονται και τα βαθύτερα. Σε κάθε περιοχή τα χταπόδια, αν και βρίσκονται σχεδόν παντού, σε συγκεκριμένους τόπους είναι πυκνότερα. Τους τόπους αυτούς μπορείς εύκολα να τους βρεις παρακολουθώντας τους ντόπιους χταποδάδες, που ειδικά το χειμώνα, οπότε είναι η φούρια των χταποδιών, υπάρχουν παντού όπου συχνάζουν τα χταπόδια. Ίσως γιατί το κεφαλόποδο αυτό είναι ο καλύτερος μεζές για το σύζο. Πολλοί από αυτούς βγάζουν και εύκολο μεροκάματο με αυτή τη δουλειά.¹

1 Ψάρεμα χταποδιών με κολπάδα και καλαμαριών.